

Tuần: 28,29,30,31

Tiết: 28,29,30,31

CHỦ ĐỀ 9: TỈ LỆ MẶT NGƯỜI

Môn học/Hoạt động giáo dục: Mĩ Thuật; lớp: 8

Thời gian thực hiện: (4 tiết)

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

- Hiểu được tỉ lệ cơ bản của mặt người trưởng thành để vẽ tranh chân dung.
- Vẽ lại được mặt nạ sân khấu Tuồng. Biết được hình thức của mặt nạ sân khấu Tuồng
- Giới thiệu, nhận xét và nêu được cảm nhận về tác phẩm.

2. Năng lực

Năng lực chung:

HS có năng lực tự học, tự giải quyết vấn đề và sáng tạo, năng lực tự quản lý, hợp tác nhóm, năng lực quan sát, khám phá, năng lực biểu đạt, năng lực thực hành,

Năng lực chuyên biệt

- Nhận biết được yếu tố thẩm mĩ trong đời sống.
- Nhận biết được yếu tố, nguyên lí tạo hình ở đối tượng thẩm mĩ.
- Cảm nhận được vẻ đẹp của đối tượng thẩm mĩ.
- Nhận biết được ý tưởng thẩm mĩ của sản phẩm, tác phẩm mĩ thuật.
- Nhận biết được giá trị của sản phẩm, tác phẩm mĩ thuật trong đời sống.
- Nêu được ý tưởng thể hiện đối tượng thẩm mĩ.
- Lựa chọn được hình thức thực hành, sáng tạo thể hiện ý tưởng thẩm mĩ.
- Vận dụng được một số yếu tố, nguyên lí tạo hình trong thực hành sáng tạo.

- Biết cách trưng bày, giới thiệu sản phẩm mỹ thuật của cá nhân và nhóm học tập.
- Vận dụng được sản phẩm, tác phẩm nghệ thuật phục vụ cho học tập và đời sống.

3. Phẩm chất

- **Yêu nước:** Thêm yêu thích phong cảnh thiên nhiên xung quanh mình. Thấy được vai trò to lớn của thiên nhiên đối với cuộc sống của con người.
- **Nhân ái:** yêu cái đẹp, yêu cái thiện; tôn trọng sự khác biệt; cảm thông, độ lượng và sẵn lòng giúp đỡ bạn bè.
- **Chăm chỉ:** chăm học, chăm làm, hăng say học hỏi và nhiệt tình tham gia công việc chung của nhóm
- **Trung thực:** học sinh cần được rèn luyện tính thật thà, ngay thẳng trong học tập và hoạt động.
- **Trách nhiệm:** có trách nhiệm bảo vệ và giữ gìn với những sản phẩm cá nhân và nhóm hoạt động.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. GV chuẩn bị:

- Hình ảnh phù hợp với chủ đề:
 - + Tranh, ảnh một số mặt nạ sân khấu Tuồng
 - + Một số bài vẽ mặt nạ của học sinh
- Sách học mỹ thuật 8 theo định hướng phát triển năng lực học sinh.

2. HS chuẩn bị:

- Sách học mỹ thuật 8 theo định hướng phát triển năng lực học sinh.
- Bút chì, màu vẽ, giấy vẽ, hồ dán...

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

A. HOẠT ĐỘNG KHỞI ĐỘNG

a, Mục tiêu: Tạo tò mò, hứng thú cho HS vào bài học

b, Nội dung: Hoạt động cá nhân, cả lớp, nhóm trả lời câu hỏi

c, Sản phẩm: Trả lời miệng

d, Tổ chức thực hiện:

- GV tổ chức cho HS chơi trò chơi thi vẽ chân dung tiếp sức

- HS tham gia chơi trò chơi

=> GV giới thiệu vào bài mới

B. HOẠT ĐỘNG HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

Hoạt động 1: (Tiết 1) Tìm hiểu tỉ lệ mặt người

a. Mục tiêu:

- Giúp HS nắm được cấu trúc, tỉ lệ cơ bản của các bộ phận trên mặt người

- Giúp HS nhận biết và ghi nhớ được đặc điểm giải phẫu của khuôn mặt người ở một số góc nhìn điển hình

- HS hiểu được tỉ lệ cơ bản của mặt người trưởng thành và sự thay đổi của tỉ lệ mặt người khi thay đổi góc nhìn

b. Nội dung:

- Tỉ lệ mặt người trưởng thành

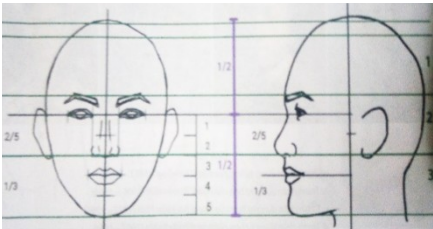
- Sự thay đổi của tỉ lệ mặt người khi thay đổi góc nhìn

c. Sản phẩm:

- Áp dụng được tỉ lệ cơ bản của mặt người vào trong bài vẽ chân dung người.

- Có ý thức học tập nghiêm túc. Thêm yêu thích quy trình học tập hợp tác.

d. Cách thực hiện:

Hoạt động của GV- HS	Sản phẩm dự kiến
<p>Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ</p> <p>1.1. Tỷ lệ mặt người trưởng thành</p> <p>- Giáo viên yêu cầu học sinh quan sát hình 9.1 sách học mỹ thuật và thảo luận để tìm hiểu về tỷ lệ các bộ phận trên khuôn mặt người trưởng thành.</p> <p>Thảo luận trả lời câu hỏi:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Chiều dài của đầu người được tính như thế nào? + Đường ngang qua mắt chia mặt người thành mấy phần? + Độ dài của mũi chiếm mấy phần độ dài từ mắt xuống cằm? + Vị trí của tai có liên quan gì với các bộ phận trên khuôn mặt? <p>1.2. Sự thay đổi của tỷ lệ mặt người khi thay đổi góc nhìn</p> <p>- Giáo viên yêu cầu học sinh quan sát hình 9.2 sách học mỹ thuật để biết được sự thay đổi cấu trúc, tỷ lệ các bộ phận trên khuôn mặt người ở các góc nhìn.</p>	<p>1. Tìm hiểu tỷ lệ mặt người</p> <p>1.1. Tỷ lệ mặt người trưởng thành</p> <ul style="list-style-type: none"> + Mắt nằm trên đường ngang chia mặt người thành hai phần bằng nhau. + Chiều ngang mắt bằng khoảng $\frac{1}{5}$ chiều rộng khuôn mặt. + Khoảng cách giữa hai mắt bằng một mắt. + Mũi chiếm khoảng $\frac{2}{5}$ từ mắt xuống cằm. + Chiều ngang mũi bằng khoảng cách giữa hai mắt. + Miệng nằm trong khoảng $\frac{1}{3}$ từ chân mũi đến cằm. + Tai được xác định nằm giữa đường ngang mắt và đường ngang chân mũi. <p>1.2. Sự thay đổi của tỷ lệ mặt người khi thay đổi góc nhìn</p> <p>Khi thay đổi góc nhìn chân dung, đường trục chính trên khuôn mặt, tỷ lệ, hình dạng các bộ phận trên khuôn mặt cũng thay đổi theo.</p>

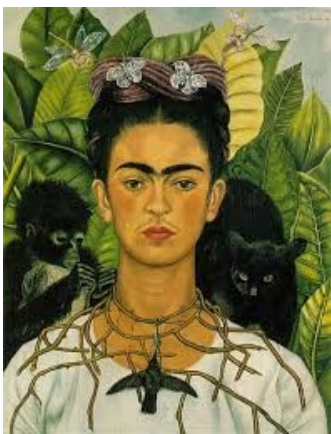
Chân dung họa sĩ van Gogh

Hân dung họa sĩ Rembrandt

Chân dung
họa sĩ Bùi Xuân Phái

Chân dung

họa sĩ Frida Kahlo

- Giáo viên yêu cầu học sinh quan sát hình 9.3 sách học mỹ thuật để nhận biết sự thay đổi của trục chính trên khuôn mặt và vị trí mắt, mũi, miệng ở các góc nhìn khác nhau.

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ:

- Quan sát tranh, thảo luận trả lời câu hỏi

Bước 3: Báo cáo thảo luận

- Các nhóm báo cáo kết quả thảo luận

- Nhóm khác nhận xét, đánh giá.

Bước 4: Kết luận nhận định

Giáo viên nhận xét và chốt kiến thức

Hoạt động 2: (Tiết 2) Tập vẽ chân dung theo tỉ lệ cơ bản

a. Mục tiêu:

- Giúp HS nắm được cách vẽ chân dung theo tỉ lệ cơ bản từ đó có thể vẽ được chân dung của bạn
- Giới thiệu, nhận xét và nêu cảm nhận được về tác phẩm

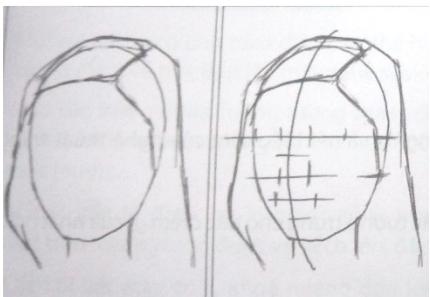

b. Nội dung:

- Quan sát các bức tranh, nêu lại các bước vẽ
- Ngồi đối diện nhau và tập quan sát vẽ chân dung bạn

c. Sản phẩm:

- Áp dụng được tỉ lệ cơ bản của mặt người vào trong bài vẽ chân dung người..
- Có ý thức học tập nghiêm túc. Thêm yêu thích quy trình học tập hợp tác.

d. Cách thực hiện:

Hoạt động của GV- HS	Sản phẩm dự kiến
<p>Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ</p> <p>2.1. Tìm hiểu</p> <p>- Giáo viên hướng dẫn học sinh quan sát hình 9.4 sách học mỹ thuật để tìm hiểu các bước tiến hành vẽ chân dung theo tỉ lệ cơ bản</p> <p>- Giáo viên minh họa trên bảng theo từng bước</p>	<p>2. Tập vẽ chân dung theo tỉ lệ cơ bản</p> <p>2.1. Tìm hiểu</p> <p>- Các bước thực hiện:</p> <ul style="list-style-type: none">+ Vẽ hình chu vi khuôn mặt và xác định đường trục chính trên khuôn mặt+ Xác định vị trí mắt, mũi, miệng bằng cách chia tỉ lệ mặt người như kiến thức vừa học+ Vẽ mắt, mũi, miệng, tai vào các vị trí đã xác định+ Vẽ đậm nhạt <p>2.2. Thực hành</p>

<p>2.2. Thực hành</p> <ul style="list-style-type: none"> - Giáo viên hướng dẫn học sinh ngồi đối diện nhau và tiến hành quan sát. + Quan sát kĩ đặc điểm khuôn mặt, mái tóc để xác định hình dạng chính của khuôn mặt, vẽ phác hình dạng bên ngoài của mặt bằng hình cơ bản. + Dựa vào hình khuôn mặt vừa tạo ra, vẽ đường trục chính trên khuôn mặt và xác định vị trí các bộ phận mắt, mũi, miệng, tai theo tỉ lệ cơ bản. + Tìm đặc điểm riêng của mắt, mũi, miệng, tai vẽ vào hình đã định sẵn + Vẽ gợi đậm nhạt. <p>2.3. Nhận xét</p> <ul style="list-style-type: none"> - GV yêu cầu HS giới thiệu, nhận xét bài vẽ về: + Hình dáng khuôn mặt, tỉ lệ bộ phận + Vẽ đậm nhạt <p>Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Quan sát hình nêu lại các bước vẽ - Quan sát và lắng nghe - Ngồi đối diện nhau và tập quan sát vẽ chân dung bạn <p>Bước 3: Báo cáo thảo luận</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trình bày sản phẩm của cá nhân 	<ul style="list-style-type: none"> - Thực hành vẽ khuôn mặt bạn
--	--

<ul style="list-style-type: none"> - Nhận xét theo hướng dẫn của GV <p>Bước 4: Kết luận nhận định</p> <p>Giáo viên nhận xét và chốt kiến thức</p>	
---	--

Hoạt động 3: (Tiết 3) Mô phỏng mặt nạ Tuồng

a. Mục tiêu:

- Bước đầu giúp HS hiểu được đặc điểm tạo hình, ý nghĩa và vẻ đẹp của mặt nạ Tuồng
- Giới thiệu, nhận xét và nêu được cảm nhận về sản phẩm
- Cảm thụ được vẻ đẹp, có ý thức giữ gìn và trân trọng những giá trị tác phẩm

b. Nội dung

- Tìm hiểu một số mặt nạ Tuồng
- Thực hành mô phỏng lại mặt nạ Tuồng
- Nhận xét sản phẩm mô phỏng

c. Sản phẩm

- Vẽ lại được mặt nạ sân khấu Tuồng
- Giới thiệu, nhận xét và nêu được cảm nhận về sản phẩm.
- Có ý thức giữ gìn, học tập và trân trọng giá trị nghệ thuật của cha ông để lại. Thêm hứng thú và yêu thích với quy trình học tập hợp tác.

d. Cách thực hiện

Hoạt động của GV- HS	Sản phẩm dự kiến
<p>Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ</p> <p>3.1. Tìm hiểu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Giáo viên yêu cầu học sinh quan sát một số 	<p>3. Mô phỏng mặt nạ Tuồng</p> <p>3.1. Tìm hiểu</p>

mặt nạ Tuồng để tìm hiểu về ý nghĩa và nét biểu cảm của nghệ thuật trang trí mặt nạ sân khấu Tuồng.

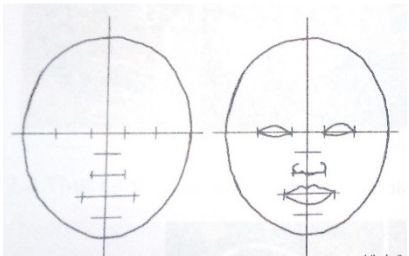

- + Màu sắc trên mặt nạ như thế nào? Màu sắc tượng trưng cho đặc điểm gì của nhân vật
- + Mắt thường được thể hiện ra sao?
- + Tính cách của nhân vật thường được thể hiện qua những yếu tố nào?
- Giáo viên yêu cầu học sinh đọc nội dung trong

sách học mỹ thuật trang 69 để tìm hiểu thêm về mặt nạ Tuồng.

3.2. Thực hành

- Giáo viên yêu cầu học sinh quan sát tranh minh họa hướng dẫn cách mô phỏng mặt nạ và nêu lại các bước vẽ.

- Giáo viên minh họa lên bảng theo từng bước
- Giáo viên yêu cầu học sinh lựa chọn mặt nạ trong phần nội dung về các đặc điểm của mặt nạ Tuồng để vẽ mô phỏng lại.

3.3. Nhận xét

- GV hướng dẫn HS giới thiệu, nhận xét sản phẩm, tranh, mô hình 2D, 3D
+ Tác phẩm được tạo ra từ vật liệu gì?
+ Sản phẩm: hình dáng, đặc điểm, tính cách,...
+ Màu sắc?

3.2. Thực hành

- Các bước thực hiện:

- + Vẽ hình dáng chung của mặt nạ
- + Chia tỉ lệ mặt người như kiến thức vừa học cho hình vẽ
- + Vẽ các chi tiết, bộ phận của mặt nạ vào
- + Vẽ màu theo mặt nạ mẫu.

- Thực hành mô phỏng lại mặt nạ Tuồng

<p>Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Quan sát mặt nạ, đọc nội dung trong sách học mỹ thuật - Quan sát tranh minh họa và nêu lại các bước vẽ - Lựa chọn nội dung và thực hành <p>Bước 3: Báo cáo thảo luận</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trình bày tác phẩm của nhóm - Giới thiệu, nhận xét về tác phẩm của nhóm <p>Bước 4: Kết luận nhận định</p> <p>Giáo viên nhận xét và chốt kiến thức</p>	
---	--

Hoạt động 4: (Tiết 4) Trưng bày kết quả học tập

a. Mục tiêu:

- Trưng bày và giới thiệu được sản phẩm.
- Nêu được cảm nhận, đánh giá và nhận xét, chia sẻ ý tưởng, kỹ năng thực hiện sản phẩm.
- Có ý thức học tập nghiêm túc, thêm yêu thích hình thức học tập trải nghiệm sáng tạo nghệ thuật.

b. Nội dung

- Trưng bày sản phẩm theo nhóm sản phẩm.
- Thuyết trình giới thiệu sản phẩm.

c. Sản phẩm

- Trưng bày và giới thiệu được sản phẩm.

- Nêu được cảm nhận, đánh giá và nhận xét, chia sẻ ý tưởng, kỹ năng thực hiện sản phẩm.

- Có ý thức học tập nghiêm túc, thêm yêu thích hình thức học tập trải nghiệm sáng tạo nghệ thuật.

d. Cách thực hiện

Hoạt động của GV- HS	Sản phẩm dự kiến
<p>Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ</p> <ul style="list-style-type: none">- Giáo viên hướng dẫn học sinh trưng bày sản phẩm.- Yêu cầu học sinh giới thiệu về sản phẩm của mình. Các học sinh khác theo dõi, nhận xét và góp ý cho sản phẩm của bạn. <p>+ Những sắc thái biểu cảm của mặt nạ?</p> <p>+ Vai trò của màu sắc trong trang trí mặt nạ?</p> <p>+ Tỷ lệ mặt người khi vẽ mặt nạ?</p> <p>Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ:</p> <ul style="list-style-type: none">- HS Trưng bày/ trình diễn sản phẩm <p>Bước 3: Báo cáo thảo luận</p> <ul style="list-style-type: none">- Trưng bày sản phẩm ở vị trí thích hợp.- Các nhóm chia sẻ, giới thiệu về bài vẽ của mình, trả lời câu hỏi của các bạn về tác phẩm. <p>Bước 4: Kết luận nhận định</p>	<p>4. Trưng bày và giới thiệu sản phẩm</p> <ul style="list-style-type: none">- Trưng bày, giới thiệu sản phẩm của nhóm- Giáo viên lưu ý: Có thể thể hiện một trích đoạn tiểu phẩm với các sản phẩm mặt nạ của lớp.

Giáo viên nhận xét, rút kinh nghiệm cho HS	
--	--

C. HOẠT ĐỘNG LUYỆN TẬP

a. Mục tiêu:

– Giúp HS củng cố lại kiến thức để hoàn thành BT

b. Nội dung:

- Tập quan sát mặt người ở các vị trí khác nhau, so sánh tương quan tỉ lệ các bộ phận trên khuôn mặt.

c. Sản phẩm: Bài làm của HS

d. Cách thực hiện

- *GV nêu nhiệm vụ:*

+ Tập quan sát mặt người ở các vị trí khác nhau, so sánh tương quan tỉ lệ các bộ phận trên khuôn mặt

- *HS tiếp nhận thực hiện nhiệm vụ*

- *GV nhận xét*

D. HOẠT ĐỘNG VẬN DỤNG

a. Mục tiêu

– Biết cách vận dụng các kiến thức đã học vào thực tiễn

b. Nội dung:

- Làm mặt nạ theo ý thích để tham gia các lễ hội hay hoạt động ngoại khóa trong nhà trường, địa phương.

c. Sản phẩm

- Kết quả bài thực hành của HS

d. Cách thực hiện

- GV yêu cầu HS:

+ Làm mặt nạ theo ý thích để tham gia các lễ hội hay hoạt động ngoại khóa trong nhà trường, địa phương.

Giáo viên

Lê Thị Sim

**DUYỆT
TỔ CHUYÊN MÔN**

NHÀ TRƯỜNG

Người duyệt: **Nguyễn Thị Chiến**
Chức vụ: Tổ phó chuyên môn
Đơn vị: THCS Ngô Mỹ
Thời gian ký: 14/03/2023 8:35 AM